
DE GRAAF VAN MONTE CRISTO

**een feuilleton in acht
afleveringen**

**door
Costiaan Mesu**

I

U weet niet wat het met je doet om jarenlang in een donker hol opgesloten te zitten. Het enige licht dat mijn pupillen nog beroerde, kwam uit een smalle spleet ver boven mijn hoofd. Ik liep letterlijk tegen de muren op in de hoop de zon te kunnen zien. Maar de wereld bleef ver buiten mijn bereik. De eenzaamheid was het ergste. De stilte. Mijn enige zekerheid dat ik niet de laatste mens op aarde was, kwam met het bord eten dat iedere dag door een luik in de deur naar binnen werd geschoven. Dat was ook mijn enige besef van tijd. Elk bord werd afgevinkt met een gekraste streep in de dikke muren. Zeven jaar heb ik daar gezeten voordat pater Faria mijn cel binnenkwam. Hij verlichtte de eenzaamheid, onderwees mij in de oude talen, wijdde mij in in de geheimen van de wiskunde en de filosofie. Hij liet zich niet beperken door zijn gevangenschap, zijn geest was vrij. Zijn dood maakte daar een abrupt einde aan. Lamgeslagen zat ik te staren naar de zak waarin ze zijn lichaam gestopt hadden. Dat was het moment waarop ik besepte dat ik voor het eerst in jaren een keuze had. Wegrotten in eenzaamheid of de plaats van de dode innemen. De keus was simpel. Ik knoopte de lijkzak open, legde Faria in het bed en nam zijn plaats in. Ik had het omhulsel nog niet dichtgemaakt of ik hoorde de lompe voetstappen van de bewakers. Zij droegen mij weg en gooiden mij over een klif de zee in, een wisse dood tegemoet.

II

Het schip dat mij uit zee viste, zette koers naar het eiland Monte Cristo. Pater Faria had mij veel gegeven. Eerst hoop en wijsheid, daarna zelfs mijn vrijheid. Waarom zou zijn verhaal over de schat niet waar zijn? En het was waar. Op Monte Cristo trof ik een onmetelijke rijkdom aan. Ik besloot mijn nieuwe fortuin aan te wenden om een reis naar de Oriënt te maken. Het was een vluchtpoging. Ik hield mijzelf voor dat ik uit handen moest blijven van mijn vijanden, maar diep van binnen wist ik dat ik probeerde te ontsnappen aan mijn eigen demonen. Ik had de duisternis van mijn kerker met mij meegenomen. Die vrat als een kanker aan mijn ziel. Ik was op de vlucht voor mijzelf. Mijn reis naar het oosten voerde mij door de meest exotische oorden. Ik zag derwisjen dansen en ontmoette mensen van wie de huid zwarter was dan de vlek op mijn hart. Ik sliep in tenten in de groenste oases, waar de woestijnwinden mij verkoeling brachten. Op zekere nacht sloeg de koude mij meer dan ooit om het hart. Ik verliet mijn tent en liep de woestijn in waar een stem vanuit de stilte tot mij sprak. Daar in die kille leegte nam de god der wrake definitief bezit van mijn hart. Ik gaf gehoor aan zijn roep en keerde terug naar Frankrijk.

III

Geld opent vele deuren. Het kostte mij dan ook weinig moeite om mijzelf een positie te verwerven binnen de beau monde van Parijs. Koop een huis, koop een adellijke titel, spreidt je rijkdom tentoon en de uitnodigingen voor de salons stromen binnen. Ik koos mijn entree met zorg en maak nu mijn opwachting op een soiree van één van mijn aartsvijanden. Zoals ik gehoopt had zijn al mijn verraders aanwezig deze avond en geen van allen herkennen zij mij. Baron Danglars die de brief schreef waarmee hij mij onterecht beschuldigde van hoogverraad. Fernand Mondego die het verfrommelde document opraapte om het alsnog te bezorgen. Villefort die mij uit eigenbelang, zonder enige vorm van proces veroordeelde tot de stinkende kerkers van Chateau d' If. Het gaat ze goed, erg goed zelfs. Toen ik Danglars ontmoette was hij boekhouder, nu bankier; Mondego heeft zich met nog meer verraad opgewerkt tot generaal; en de onrechtvaardige Villefort is tegenwoordig - ironisch genoeg – niets minder dan officier van justitie. Is God dan werkelijk zo onrechtvaardig? Of ben ik zijn rechtvaardigheid? Heeft hij mij gestuurd om hen te straffen? Dan zal ik zijn wens met genoegen uitvoeren. Mijn hart is kil en uit op wraak.

IV

Als zij binnenkomt word ik een eeuwigdurend moment teruggeworpen in de tijd. Heel even ben ik weer Edmond Dantès, stuurman op het schip de Farao, verloofde van Mercedes – de mooiste vrouw van de wereld. Ik denk aan de lange wandelingen in de stralende zon, de nachtelijke gesprekken onder de bedwelmende invloed van zoete wijn en zoetere liefde. Ik kom in gedachten het schip af, waar zij op mij wacht. Even sta ik weer voor het altaar, waarvan ik zo ruw werd weggesleurd voordat ik haar mijn jawoord kon geven. Heel even keert de liefde terug in mijn hart. Tot ik zie hoe zij haar arm in die van Mondego haakt en hem een liefdevolle blik toewerpt. De woestijn neemt weer bezit van mij. Ik hoor de stem die daar tot mij sprak, de god die mij tot zijn wraakengel maakte. Mijn wraak zal zoet zijn, zoeter dan de wijn en de liefde die ik ooit met Mercedes deelde. De monsters die mijn leven kapot maakten zullen niet ongestraft blijven. Edmond Dantès is dood. Ik ben de graaf van Monte Cristo.

V

De navolgende weken spelen zich in een stroomversnelling af. Ik eet niet, ik slaap niet, ik leef in een roes. Ik span de strikken van mijn wraak. Als er iets is dat de woestijn mij geleerd heeft dan is het wel dat zwakte niet van buiten komt, maar uit jezelf. Ik zal mijn vijanden daarom alle drie treffen met de zwaarden die zichzelf gesmeed hebben. In Parijs gelooft men al jaren dat Mondego zijn adellijke titel verdiend heeft als kolonel op het veld van eer in Nubië. Niemand weet dat hij deze juist kocht van de zilverlingen die hij ontving voor verraad. Deze Judas verkocht de Nubische heerser die hij moest beschermen aan de vijand. Die gewraakte nacht lag de koninklijke familie vredig te slapen. Zij waanden zich veilig onder bescherming van de Franse troepen geleid door Mondego. Maar diezelfde Mondego opende juist de deuren voor de moordenaars. Het resultaat was een bloedbad. De rol van Mondego bleef geheim. De waarheid is zijn grootste vijand. Zeker als die gepubliceerd wordt in de belangrijkste Parijse kranten, waar ik natuurlijk voor zorg. Op de dag van publicatie wordt het gerucht met grote gretigheid opgepikt door de keurige Parijzenaren. Mondego is het gesprek van de dag. Ik koop zelf een aantal kranten als ik mij naar het huis van Danglars begeef.

VI

Danglars is simpel. De man leeft voor en door geld. Ik heb een enorm krediet bij hem waarvan ik weet dat hij dat voorheen al nauwelijks kon dekken. Met mijn enorm fortuin was het vervolgens vrij eenvoudig om de aandelenbeurzen zo te manipuleren dat alle aandelen van Danglars waardeloos zijn geworden. Als ik binnengelaten word in zijn werkkamer, weet ik dat ik me bevind tegenover een man aan de rand van een faillissement. Niettemin gedraagt hij zich even arrogant als altijd. “Meneer van Monte Cristo, wat kan ik voor u betekenen.” Zijn stem verraadt dat ik iets voor hem zou kunnen betekenen door niet op zijn kantoor te zijn. “Ik kom wat geld opnemen”, antwoord ik. Een trekkend ooglid verraadt zijn schrikreactie, met trillende stem vraagt hij hoeveel. Ik antwoord hem dat ik zes miljoen op wil nemen en geniet van de paniek in zijn ogen.

“ZES miljoen? Maar dat is uw complete krediet!”

“Dat weet ik. Is dat een probleem meneer Danglars?”

“Eén moment alstublieft”.

Danglars staat op. Ik bekijk hem en zie een geruïneerd man.

Zijn gezicht is wit weggetrokken. Met onvaste benen loopt hij naar de aangrenzende kamer. Hij sluit de deur achter zich. Een moment later hoor ik een schot. Dat was één

VII

De wraak op Villefort kostte me meer tijd om voor te bereiden. De officier van justitie lijkt onkreukbaar, maar heeft twee grote fouten gemaakt in zijn leven. De eerste fout was om mij onschuldig op te laten sluiten in die kerker. De tweede was een kind verwekken bij de beste vriendin van zijn vrouw. Een kind dat hij nog de nacht van de geboorte – zestien jaar geleden - levend begraven heeft. Iets dat niemand ooit te weten zou zijn gekomen als de wraakzuchtige god mij niet met de jongen - die op het nippertje gered werd door een toevallige voorbijganger - in contact had gebracht. Nu zit het bastaardkind naast mij op de overvolle publiekstribune van de rechtbank, waar Villefort net één van zijn beruchte pleidooien over moraal en rechtvaardigheid houdt. Als hij een stilte laat vallen staat de jongen op en neemt het woord. “Monsieur Villefort, J’ accuse...”. De jongen doet zijn verhaal. Villefort lijkt niet te willen geloven, dat hij ten overstaan van een volle rechtbank, van zijn voetstuk valt. Zijn ogen schieten alle kanten op. Ik ben aangenaam verrast als ik in die blik de waanzin herken, die mij in de kerker en later in de woestijn maar net gepasseerd heeft. Mooier dan ik had durven hopen, verliest Villefort die dag niet alleen zijn reputatie, maar ook zijn verstand. Hij zingt wiegeliedjes als ze hem uit de rechtbank verwijderen. Dat was twee.

VIII

Ik hoor dat Mondego mij zoekt. Hij heeft ontdekt wie de geruchten over zijn oorlogsverleden verspreidde. Ik besluit een bezoekje te brengen aan zijn huis en tref Mondego in de tuin. Ik schrik, want hij is niet alleen. Naast hem staat Mercedès. Haar blik laat mij niet los. Ik zie de angst in haar ogen. Mondego trekt zijn zwaard. Ik ook. Er ontstaat een gevecht. Ik beweeg op de automatische piloot, het verlangen om hem te doden is weg. Ik denk alleen aan de angst van Mercedès. Het voelt als een kwade droom, waaruit ik pas weer opschrik als mijn zwaard Mondego doorboort. Dan dringt de werkelijkheid weer tot mij door. Ik kijk naar het lijk van Mondego, ik kijk naar Mercedès. Haar ogen lijken te breken. Ze zakt op haar knieën en kijkt mij ongelovig aan. Voor de tweede maal in haar leven verliest zij een geliefde. Haar verdriet moet enorm zijn. Is dit wat ik wilde bereiken? Wat voor monster ben ik, dat ik iemand zoveel pijn kan doen? Uit het huis komt de zoon van Mondego gerend. In zijn ogen razernij, in zijn handen een zwaard. Hij stormt op mij af, met de stalen punt op mijn hart gericht. Ik verroer mij niet ....